

Številka zadeve: U-I-312/97

Datum odločbe: 10.1.2002

Področje: delitev prihodkov iz koncesijskih dajatev igralnic

Pobudnik: lokalne skupnosti

Izrek: sporni člen se razveljavi z odložilnim rokom (skoraj) 1 leta

Dodatno: mnenje vlade

Odločitev: ZA: 8, PROTI: 1; PLM: 1, OLM: 1

SAMO ZA: Wedam-Lukić, Janez Čebulj, Fišer, Janko, Modrijan, , Škrk, Testen.

PLM: Ude

OLM: Ribičič

POVZETEK ZADEVE:

V skladu s splošnim pravilom se koncesijska dajatev od igralnic deli med fundaciji invalidskih in humanitarnih organizacij (2%), fundaciji športnih organizacij (2%), proračunom Republike Slovenije (48%) in lokalnimi skupnostmi, na območju katerih so igralnice (48%). Izpodbijana določba za delitev koncesijske dajatve od igralnic na območju Kobilarne Lipica določa posebno pravilo: do deleža koncesijske dajatve je upravičen še Javni zavod Kobilarna Lipica, preostanek koncesijske dajatve pa se deli po splošnem pravilu, zato preostalim upravičencem posledično pripada sorazmerno nižji delež v celotni koncesijski dajatvi, ki se plačuje na navedenem območju, kot bi jim šel v skladu s splošnim pravilom; koliko nižji, pa iz navedene določbe ni razvidno. občinam kot njihov lastni prihodek, ni opredeljen dovolj določno, dopušča določba pravno ne dovolj opredeljivo in za občine premalo predvidljivo vplivanje državne izvršilne oblasti na višino tega deleža. Ker občinam ni zagotovljen jasen pravni položaj v razmerju do države glede vprašanja, ki se nanaša na njihovo financiranje, je izpodbijana določba v neskladju z 2. in 142. členom Ustave.

PLM: US bi morale izvesti presojo tudi z vidika ustavno predpisane integralnosti proračuna (148. člen), pa je ni, kar lahko pripelje do tega, da bo zakonodajalec z upoštevanjem ustavne odločbe uredil delitev koncesijske dajatve tako, da ureditvi ne bo mogoče očitati neskladja z 2. in 142. členom Ustave, tudi nove določbe pa bodo sporne z vidika 148. člena.

OLM: Pomen, položaj, vloga in problemi, s katerimi se srečuje Kobilarna Lipica, so tako posebni, da opravičujejo uporabo posebne ureditve, ki sicer ni idealna, saj bi bilo smiselno na primer, da je v zakonu določen najvišji delež koncesije, ki ga lahko vlada nameni za Kobilarno Lipica, in način sodelovanja občin pri sestavljanju programov, ki so temelj financiranja, a je ni mogoče šteti za ureditev, ki bi omogočala "arbitrarno ravnanje izvršilne oblasti" na račun prizadetih občin.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nima ekonomske dimenzije				
Pozicija LM	OLM			PLM	
PLM: Ude				2	
OLM: Ribičič	2				

ZA: Wedam-Lukić, Janez
Čebulj, Fišer, Janko, Modrijan,
Škrk, Testen

Odločba: nima ekonomske dimenzije, saj govori le o tem, da bi moral biti delež določljiv

PLM: Ureditev usmerja del koncesijske dajatve neposredno v Kobilarno Lipica kot njen prihodek. Gre očitno za državno intervencijo na področju gospodarstva, kajti sicer bi morala biti celotna koncesijska dajatev prihodek proračuna, tisti del, ki je namenjen Kobilarni Lipica, pa prikazan kot izdatek države. Usmerjanje dela sredstev, ki sodijo med prihodke državnega proračuna, neposredno k posameznim porabnikom (za intervencijo v gospodarstvu) pa predstavlja prikrivanje javne porabe. Makroekonomsko a to pomeni, da javna poraba ni več pregledna, kar je za tržni model gospodarjenja nesprejemljivo. Odločno nasprotuje državni intervenciji in netransparentni javni porabi = 5

OLM: Izhodišče, da Kobilarna Lipica ni samo "spomenik, izjemnega pomena za Republiko Slovenijo", ampak je istočasno spomenik, ki je najmanj enakega pomena tudi za občine, ki sestavljajo turistično območje, na katerem deluje, je pravilno. Nesprejemljivo je, da bi občine iz svojih sebičnih proračunskih interesov izpodbijale ureditev, od katere sta odločilno odvisna položaj in razvoj zanje tako pomembnega objekta; zaradi spora se lahko usodno zavrejo njeni razvojni načrti, če že ne vsakodnevno delovanje. Odveč je skrb, da bi bila Vlada preveč radodarna do Kobilarne, ker se v povsem enakem deležu zmanjšujejo sredstva za državni proračun, države pa nerade zmanjšujejo svoje prihodke. Zakonska ureditev ni pooblastila izvršilne državne oblasti za arbitrarno zmanjševanje sredstev občin, ampak je z njo parlament izrazil enakopravno soodgovornost občin in države za delovanje in uspešni razvoj Kobilarne. Ker zagovarja, da bo Kobilarna propadla, če zanjo ne bodo poskrbele država in občine z neposredno dodelitvijo koncesijskih sredstev = **pozicija1**

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	nerazporejeno				
Pozicija LM	nerazporejeno				

Družbene dimenzije ni, ne gre za odnos med skupinami.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe			S		PS
Pozicija LM			PLM	OLM	
PLM: Ude			2		
OLM: Ribičič				2	

ZA: Wedam-Lukić, Janez
Čebulj, Fišer, Janko, Modrijan,
Škrk, Testen

1

1

0,5

Odločba: presoja pozicijo lokalnih skupnosti napram državi s proračunskega vidika. Na podlagi izpodbijane določbe 22. člena ZLPPOD deleža koncesijske dajatve, ki pripade občinam, ni mogoče jasno in določno ugotoviti. Odvisen je tudi od tega, kakšen je delež, ki pripade Javnemu zavodu Kobilarna Lipica, saj je določen "v višini, kot je določena s finančno ovrednotenim programom izvajanja in razvoja dejavnosti Kobilarne Lipica, potrjenim s strani Vlade RS". To dopušča arbitrarno ravnanje izvršilne oblasti in pravno ne dovolj opredeljivo in za občine premalo predvidljivo vplivanje državne izvršilne oblasti na višino tega deleža. Ker občinam ni zagotovljen jasen pravni položaj v razmerju do države glede vprašanja, ki se nanaša na njihovo financiranje, je Ustavno sodišče izpodbijano določbo razveljavilo, a z odložnim rokom (enega leta), ker gre za zahtevna vprašanja javnega financiranja, ki zahtevajo tudi ustrezno planiranje in usklajevanje med prihodki na eni strani in odhodki na drugi strani, in ker mora država z ustrezno notranjo usklajenostjo sistema javnega financiranja zagotoviti izvrševanje vseh javnih funkcij in dejavnosti, ki se financirajo iz javnih sredstev. Takojšnja razveljavitev izpodbijane določbe pa bi lahko povzročila motnje v sistemu javnega financiranja v tej zvezi ter posledično motnje pri opravljanju dejavnosti tega zavoda. **Pozicija 3** (iskanje ravnotežja med pravicami lokalne skupnosti napram državi, zaščita javnih financ); (1 bi bila, če bi razveljavilo za nazaj – pobuda je bila vložena 1997, odločali so šele 2002, 2 pa takoj in ne z odločilnim rokom)

Protisodba: ureditev je primerna, občine morajo prispevati toliko, kot določi Vlada = **pozicija 5**

PLM: Strinja se z odločbo; to, da bi zahteval dodatno presojo po še enem členu ustave, po mojem mnenju nima vpliva na to, da bi mu dodelili drugačno pozicijo, kot jo ima odločba.

OLM: Ureditev, ki se nanaša na Kobilarno Lipica, je drugačna od ureditve, ki na sploh velja za delitev koncesijskih dajatev igralnic, a ima kobilarna poseben pomen in je to opravičljivo. Ureditev je sicer daleč od idealne, vendar ima svojo logiko in utemeljitev in je ni mogoče šteti za ureditev, ki bi omogočala "arbitrarno ravnanje izvršilne oblasti" na račun prizadetih občin.

Veljavna zakonska ureditev, ki jo Ustavno sodišče razveljavlja, izhaja iz soodgovornosti države in občin za razvoj Kobilarne Lipica. Zbiranje teh sredstev v državnem in občinskih proračunih, da bi se potem morda (pretežno ali deloma) uporabila za potrebe razvoja Kobilarne, se mu zdi nevaren ovinek, ki na učinkovitost uporabe sredstev praviloma vpliva negativno. Opuščanje soodgovornosti občin za razvoj Kobilarne je nevarno tudi, ker bi lahko spodbudilo trend centralizacije sredstev v državnem proračunu v nasprotju z načeli decentralizacije in subsidiarnosti in v nasprotju s sodobnimi tokovi pri razvoju odnosov med državo in lokalnimi skupnostmi. Ker se strinja z ureditvijo in nasprotuje temu, da je proglašena za neskladno z ustavo, vendar hkrati pravi, da morda vseeno ni dovolj določna = **pozicija 4**.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	<i>se ne sklicuje na tuje pravo/sodno prakso</i>
PLM: Ude	1	<i>Se ne sklicuje na tuje pravo/sodno prakso</i>
OLM: Ribičič	1	<i>Se ne sklicuje na tuje pravo/sodno prakso</i>

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	odloči drugače, kot sledi iz mnenja vlade, ki meni, da je ureditev primerna
PLM: Ude	1	odloči drugače, kot sledi iz mnenja vlade
OLM: Ribičič	4	se strinja z mnenjem vlade